

- метод «підказки» як спосіб роботи з масовою аудиторією: демонстрація в явній формі знаків, що підтверджують вірність обраної інтерпретації для конкретної ситуації. Підказка ніби виводить розуміння ситуації на задалегідь заданий рівень;

- «резонанснатехнологія»: використання раптового інтересу масової свідомості до чогось. У цьому випадку мають на увазі два можливі варіанти розвитку ситуації: коли приходить підтвердження чуткам, що довго бродили, або коли реальна політична кон'юнктура вступає в протиріччя з образом лідера[3].

Таким чином, імідж є складним феноменом, у якому поєднуються досить різноманітні фактори – як історичні, політичні, соціальні, так і особистісні. Структура іміджу політичного лідера також може бути специфічною для кожної окремої території. Ці фактори необхідно брати до уваги у процесі вивчення та формування політичного іміджу як загалом, так і щодо конкретних політиків.

Література

1. Сущенко В. Політичний маркетинг як чинник демократичного розвитку суспільства. Науковий вісник ужгородського університету. Серія : Політологія, Соціологія, Філософія. 2009. Випуск 13. С. 294-296
2. Бебик В. М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика. ВК.: МАУП, 2000. В 384 с.
3. Петракова Є. Деякі аспекти формування іміджу політичного лідера. Політичний менеджмент. 2004. № 2. С. 109-120. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/РoMe_2004_2_11.

Сухоярська І. В.

слухач Кіровоградської Малої академії наук учнівської молоді
(науковий керівник: **Пугаченко О. Б.**, кандидат економічних наук, доцент)
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

РЕГУЛЮВАННЯ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Регулювання трудової міграції у загальному розумінні – це цілеспрямована діяльність щодо впливу на обсяги, характер та напрями переміщення людських ресурсів шляхом запровадження певних заходів [2]. Поняття «міграційна політика» є більш широким і визначається як сукупність заходів, що здійснює держава з метою регулювання трудової міграції, побудови демографічного правового суспільства, створення умов для реалізації інтелектуального і трудового потенціалу мігрантів, забезпечення належного соціально-економічного та демографічного розвитку, а також для дотримання принципів захисту територіальної цілісності, безпеки і національних інтересів.

Міграційна політика – це комплекс законодавчих, економічних й організаційних заходів, які спрямовано на регулювання виїзду з країни та в'їзду в країну населення, у т.ч. і робочої сили. Державна політика в галузі міграції

населення і трудових ресурсів охоплює два напрямки: імміграційний – регулює порядок прийняття іноземних громадян; еміграційний – регулює порядок виїзду громадян із країни і забезпечує захист прав емігрантів за кордоном.

Імміграційне законодавство передбачає певні вимоги до здоров'я, віку, рівня освіти, стажу роботи, соціального і політичного світогляду іммігранта. Приймаюча країна також може обмежувати тривалість перебування іноземних робітників та вимагати визнання документів про освіту тощо. Для регулювання процесу імміграції використовується імміграційна квота – кількість іноземних працівників, які можуть в'їхати в країну протягом певного терміну. Квота може диференціюватися за галузями, країнами-донорами, встановлюватися для країни в цілому, розподілятися за різними категоріями іммігрантів. Обмеження на в'їзд іноземців може досягатися і за рахунок законів про професії, якими не можуть займатися іноземці. Крім адміністративних, можуть використовуватись також й економічні методи регулювання (наприклад, внесення певної суми до бюджету, інвестиції певної суми в економіку приймаючої країни).

Еміграційна політика передбачає: прийняття нормативних актів, що сприяють надходженню валютних коштів від емігрантів; заохочення еміграції у разі надлишкової пропозиції на ринку праці і стримування еміграції в разі нестачі робочої сили; стимулювання придбання або підвищення професійної чи освітньої підготовки емігрантів за кордоном; контроль за забезпеченням для емігрантів за кордоном відповідного рівня життя.

Отже, державне регулювання зовнішньої трудової міграції – це цілеспрямована діяльність, що впроваджується державними інститутами із застосуванням систем методів із метою впорядкування трудових міграційних потоків, як з країни, так і в країну задля стійкого функціонування та розвитку національної економіки. Методи державного впливу на міграцію робочої сили представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

**Методи державного впливу на міграцію робочої сили
[авторська розробка на основі 5, 1]**

Метод	Суть
Нормативно-правові	Створення законодавства в галузі зовнішньої трудової міграції, державних органів, наділених повноваженнями в цій сфері, певних норм та процедур при перетині кордону тощо
Адміністративні	Надання дозволів на в'їзд та перебування іммігрантів у країні, ліцензування посередницьких фірм, які займаються працевлаштуванням мігрантів тощо
Організаційні	Співпраця з іншими державами стосовно легального працевлаштування громадян країни за кордоном, захист їх прав та інтересів та інше
Економічні	Створення відповідного економічного підґрунтя для працевлаштування в країні, складовими якого є рівень розвитку економіки, рівень заробітної плати, оподаткування та інше
Інформаційні	Збір та аналіз основної інформації щодо міграції робочої сили, надання інформації про робочі місця, законодавства для іммігрантів тощо

На рівні приймаючих країн переважають методи обмеження в'їзду трудових мігрантів, особливо селективний підхід до регулювання. Суть такого підходу полягає в тому, що країна-реципієнт не перешкоджає в'їзду окремих категорій трудових ресурсів, які є затребуваними в даній країні, та обмежує всім іншим. Перелік бажаних іммігрантів може варіюватись від країни до країни, проте зазвичай вони відносяться до однієї з таких категорій: спеціалісти зі світовим ім'ям (відомі артисти, музиканти тощо); спеціалісти для нових і перспективних галузей, що розвиваються (програмісти, висококваліфіковані інженери та ін.); робітники, що готові виконувати складну фізичну, небезпечну та низько кваліфіковану роботу, на яку не влаштовуються місцеві жителі; крупні бізнесмени, що збираються переносити свій бізнес та капітал у приймаючу країну [4].

В іншому випадку у більшості країн-реципієнтів дозвіл на в'їзд видається на основі підписаного договору з майбутнім роботодавцем та спеціальний висновок міністерства праці про те, що дана робота потребує спеціальних навичок чи існують інші причини, через які вона не може виконуватись місцевими жителями. У таблиці 2 згруповано головні обмеження в законодавстві щодо трудової міграції.

Таблиця 2

**Головні обмеження в законодавстві щодо трудової міграції
[авторська розробка на основі 3]**

Обмеження	Суть
Кількісне квотування	Більшість країн встановлюють максимальну кількість мігрантів, яку вони можуть прийняти, яка може застосовуватись як загальна кількість іммігрантів на даний рік
Кваліфікаційні обмеження	Законодавства багатьох країн передбачають жорсткі обмеження щодо рівня освіти та стажу роботи за спеціальністю
Обмеження приватного характеру	До них відносять обмеження щодо стану здоров'я, віку та соціального обличчя іммігрантів. В країни не допускаються наркомани, психічно хворі люди, хворі на СНІД. Вікові обмеження залежать від галузі працевлаштування та зазвичай лежать в межах 20-40 років. Заборонено іммігрувати особам, які мали судимість, членам терористичних угруповань тощо
Часові обмеження	Встановлюється максимальний термін, протягом якого мігранту можна перебувати на території приймаючої країни, після вичерпання якого він має або покинути цю країну, або звернутись до компетентних органів щодо продовження свого терміну перебування
Географічні обмеження	Встановлюється географічний та національний пріоритет в межах кількісного квотування виїзду мігрантів з певних країн
Фінансові обмеження	Встановлюються обмеження для приватних осіб, що іммігрували, щодо мінімального розміру інвестицій в економіку приймаючої країни. Для юридичних осіб-резидентів країни може встановлюватись певний обсяг обороту і продажів, по досягненні якого фірма може наймати іноземну робочу силу
Явні та приховані заборони	Може зазначатися на законодавчому рівні перелік галузей, в яких іноземцям працювати заборонено (явна заборона) та перелік галузей, де можуть працювати лише місцеві жителі (прихована заборона)

Отже, міжнародна трудова міграція може як позитивні наслідки, так і негативні наслідки для обох країн. Для зменшення негативних ефектів виникає необхідність здійснення регулювання зовнішніх трудових міграцій – цілеспрямованої діяльності із застосуванням систем методів з метою впорядкування трудових міграційних потоків.

Література

1. Брич В., Шушпанов П. Шляхи вдосконалення регулювання зовнішньої трудової міграції. Україна: аспекти праці. 2010. № 4. С. 28-30.

2. Мельниченко О.А. Теоретичні засади регуляторного впливу держави на трудову міграцію. Держава і ринок. 2010. С. 125-130.

3. Остапенко О.В. Вплив виїзду молоді за кордон на економіку України. Облік і контроль в управлінні підприємницькою діяльністю : Матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф., 25 жовтня 2019 р. Кропивницький: ПП «Ексклюзив-Систем», 2019. С. 178-182.

4. Стаканов Р.Д. Регулювання міжнародної трудової міграції на регіональному та глобальному рівнях. Економіка і суспільство. 2016. № 5. С. 77-82.

5. Черняк Є.О. Поняття «золотого мігранта» в контексті державного регулювання міжнародної міграції робочої сили. Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. 2013. № 10 (199). С.76-80.